

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
راهنمای مدرسین علوم پزشکی (راهنمای عملی طرح درس)
تبریز: ارک، ۱۳۸۷
۱۷ ص.-
۱- روش تدریس ۲- طرح درس

عنوان کتاب: راهنمای مدرسین علوم پزشکی - راهنمای عملی طرح درس

گردآوری شده در: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز

ناشر: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز

تیراژ: ۵۰۰ جلد

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۸۸

نوبت چاپ: اول

حروفچینی: مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - فریبا سالک

تعداد صفحه: ۱۷ صفحه

فهرست مطالب

صفحه

۳	.....تعریف
۳	.....هدف از تهیه طرح درس
۴	.....اجزاء تشکیل دهنده یک طرح درس کامل
۶	.....جدول طرح درس
۶	.....آماده کردن یک طرح درس عملی یا بالینی
۸	.....فرم طرح درس ویژه مهارتهای پزشکی
۱۲	.....نمونه طرح درس در آموزش درمانگاهی

تعریف:

طرح درس برنامه ای است مدون و سنجیده که فرادهنده (استاد) قبل از تدریس برای یک جلسه تهیه می نماید.

مواردیکه باید در یک طرح درس منظور گردند:

عنوان

رده دانشجویی

تعداد واحد درسی و ساعت

مقدمه

اهداف برنامه درسی

الف: کلی

ب: اختصاصی (رفتارهای قابل رویت)

روش تدریس

ارزشیابی

وسایل و امکانات

طرح اجرایی

الف: جدول زمانبندی

ب: منابع

تدوین کننده طرح درس

هدف از تهیه طرح درس:

تولید یک درس یا مجموعه ای از درسهایی است که نشان دهنده اقدامات منظم و منطقی مدرس برای اجرای آموزش است.

چرا باید طرح درس تهیه نمود؟

طرح درسی که خوب تهیه شده باشد می تواند:

* فعالیتهای آموزشی را نظم دهد.

* وظیفه معلم و شاگرد را مشخص کند.

* توجه معلم را به انتخاب روشهای مناسب جلب نماید.

- * ارزشیابی معلم را توسط موسسه آموزشی آسان کند.
- * دانشجو و معلم با اعتماد بیشتری سرکلاس درس حاضر شوند.
- * ارزشیابی دانشجو توسط معلم آسان کند.

یک طرح درس کامل برای هر مهارت از ۱۳ جزء زیر تشکیل شده است:

۱) اهداف کلی (instruction objectives): این اهداف باید به صورتی نوشته شوند که پیامد آموزش (learning outcome) را بیان کنند. هر هدف کلی فقط یک موضوع را شامل می‌شود و پیامد آموزشی را به صورت کلی اما روشن، با یک فعل کلی بیان می‌کند. تعداد این اهداف کلی با توجه به نوع مهارت، قابل انعطاف است.

۲) رفتارهای ویژه‌ی عینی (special objectives behaviors): هر هدف کلی با توجه به میزان اهمیتی که دارد، به چند رفتار ویژه‌ی عینی تقسیم می‌شود. این رفتارها در مجموع، اهداف آموزشی مربوط به هر هدف کلی را دربر می‌گیرند. تفاوت آن‌ها با هدف کلی این است که مستقیماً قابل اندازه‌گیری هستند و اجزای خاص خود را دارند.

اجزای هر رفتار ویژه‌ی عینی عبارتند از:

- الف- عمل (action)، مثل بیان کردن، انجام دادن، تزریق کردن.
- ب- محتوا (what)، مثل وسایل مورد نیاز را، ماده‌ی بی‌حسی را.
- پ- شرط (condition)، منظور موقعیتی است که در آن ارزش‌یابی انجام می‌شود، مثل بر روی مولاژ یا در درمانگاه با حضور مریض واقعی.
- ت- ضابطه (criteria)، معیاری که مشخص می‌کند هدف آموزشی برآورده شده است، مثل پنج مورد از وسایل مورد نیاز، $\pm 10 \text{ mmHg}$ خطا در اندازه‌گیری فشارخون.

۳) حیطه‌های اهداف: هر رفتار ویژه‌ی عینی بر حسب نظریه‌ی Bloom در یکی از حیطه‌های زیر قرار می‌گیرد. مشخص کردن این حیطه‌ها در تعیین شیوه‌های ارزش‌یابی بسیار مهم است.

- الف - حیطه‌ی شناختی (cognitive) یا مهارت‌های ذهنی.
- ب- حیطه‌ی نگرش (attitude) یا مهارت‌های ارتباطی.
- پ- حیطه‌ی روانی - حرکتی (psychomotor) یا مهارت‌های عملی.

۴) وسایل مورد نیاز: وسایلی که برای انجام صحیح مهارت‌ها لازم است و تعداد هر وسیله را بیان می‌کند.

۵) عرصه‌ی آموزش: بیان می‌کند که آموزش در کلاس معمولی مرکز مهارت‌ها یا کلاس دارای امکانات خاص انجام خواهد شد.

۶) محتوای آموزش: متناسب با هر رفتار ویژه‌ی عینی، رؤوس مطالب به خصوص نکات کلیدی و مهم در این قسمت نوشته می‌شوند.

۷) مراجع: کتاب مرجع هر رفتار ویژه‌ی عینی را می‌توان به طور جداگانه مشخص کرد.

۸) استراتژی آموزش: استراتژی آموزش محوریت معلم یا دانشجو را در کلاس درس مشخص می‌کند. در روش‌های آموزشی دانشجو محور، دانشجو فعال است و تنها روش یادگرفتن را از استاد می‌آموزد نه خود مطالب آموزشی را.

۹) فعالیت‌های معلم: آن چه که معلم در جریان آموزش هر رفتار ویژه‌ی عینی انجام می‌دهد، اعم از سخنرانی کردن، انجام دادن مهارت، پاسخ دادن.

۱۰) فعالیت‌های دانشجو: آن چه که دانشجو در جریان آموزش هر رفتار ویژه‌ی عینی انجام می‌دهد، اعم از سؤال کردن، مشاهده کردن، انجام دادن مهارت.

۱۱) رسانه‌های کمک آموزشی: متناسب با هر هدف، معلم از رسانه‌ی آموزشی خاصی استفاده می‌کند. این رسانه‌ها بسته به امکانات دانشگاه می‌تواند شامل اسلاید، فیلم و ... باشد.

۱۲) شیوه‌های ارزش‌یابی: جهت برآورده شدن اهداف آموزشی، بهتر است دانشجویان در آغاز آموزش مهارت، از روش‌های ارزش‌یابی و معیارهای آن مطلع شوند. روش‌های مختلف سنجش اعم از آزمون شفاهی، امتحان توصیفی (essay)، آزمون‌های چند گزینه‌ای (MCQ) و امتحان بالینی به روش OSCE با توجه به امکانات گروه، تعداد دانشجویان و حیطة‌ی آموزشی هر رفتار ویژه‌ی عینی انتخاب می‌شود.

۱۳) زمان لازم برای آموزش: با توجه به تجربه‌ی معلم در انجام مهارت مربوطه، زمان لازم برای هر مرحله مشخص می‌شود.

جدول طرح درس

عنوان:		گروه آموزش گیرنده (هدف):		تعداد فراگیرندگان:	
عرصه‌ی آموزش:		استراتژی آموزش:		مراجع:	
پیش‌نیازها:		مدت زمان لازم:			
هدف کلی	شرط و ضابطه (دارای عمل، محتوا، رفتارهای ویژه‌ی عینی)	حیطه هدف	محتوای آموزش	وسایل مورد نیاز	فعالیت‌های مدرس
					فعالیت‌های دانشجو
					آموزشی
					رسانه‌های کمک
					شیوه‌های ارزیابی
					زمان

آماده کردن یک طرح درس عملی یا بالینی

برای انجام یک درس عملی بیشتر تلاش شما باید بر روی طراحی درس و آماده کردن موارد لازم باشد اجرای یک درس نیاز به اجرای دقیق طرح درس دارد. در روش آموزش لوله گذاری تراشه از راه دهان که در زیر می آید اصول پایه تدریس هر نوع مهارت روانی حرکتی شرح داده شده است و همچنین الگوی منظمی برای تدریس دانشجویان است که آنها را قادر می سازد حتی بر مهارت‌های بسیار پیچیده روانی حرکتی تسلط حاصل کنند.

آماده کردن یک درس عملی

- ۱- تجزیه و جداسازی مهارت به بخشهای تشکیل دهنده آن و تعیین اینکه چه وجوهی از مهارت بیش از بقیه برای انجام مشکل است.
  - ۲- ارائه الگوی مهارت به دانشجو به طوری که در این الگو آنچه که از دانشجو انتظار انجام آن می رود به طور موثر و کامل نشان داده شود.
  - ۳- فراهم کردن تدارکاتی برای دانشجو که تا زمان تسلط به رفتار مورد نظر تمرین کند.
  - ۴- نظارت و ارزیابی کافی بر روی فعالیتهای نهایی آنها
- وقتی رفتارهای سازنده یک مهارت را مشخص می کنید بهتر است اول اجزای اصلی آن را تعیین کنید مثلاً لوله گذاری تراشه را به شرح زیر به اجزای آن تقسیم کنید.
- ۱- آماده کردن وسایل
  - ۲- شروع عملیات
  - ۳- ادامه عملیات
  - ۴- پایان عملیات
- هر جز را می توان به مراحل عملیاتی، و هر مرحله را به زیر مراحل لازم می توان تقسیم کرد:

فرم طرح درس ویژه مهارت‌های پزشکی

عنوان مهارت : Peripheral vein cannulation

پیش‌نیاز : مطالعه‌ی جزوات آموزشی مربوط

تعداد فراگیران : ۶ نفر

زمان : ۱۶ دقیقه

رفرانس برای دانشجو: OSKI / Handbook of pediatrics، 1999، کتاب نلسون ۲۰۰۰

زمان	شیوه ارزشیابی	فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های مدرس	وسایل مورد نیاز	رفتارهای عینی ویژه	هدف کلی
۲	امتحان عملی	انتخاب وسیله	نمایش دادن	انواع آنژیوکت، سوزن باترفلای ۲۰-۱۸، سرم، میکروست، تورنیکه، IV- Stand، سرنگ، دارو (آمپول یا ویال)	وسایل مورد نیاز را انتخاب نماید.	دانشجو بتواند انفوزیون وریدی در کودکان را به درستی و با رعایت شرایط استریل انجام دهد.
۲		انتخاب محل	نمایش دادن	مولاژ تزریق وریدی کودکان	محل مناسب را انتخاب نماید. شرایط	
۲		استریل کردن	نشان دادن نحوه انجام کار	الکل ۷۰٪، بتادین	استریل جهت انفوزیون وریدی را ایجاد نماید. رگ انتخاب شده را به درستی کانوله کند.	
۵		انفوزیون روی مولاژ	نشان دادن نحوه انجام کار	آنژیوکت، میکروست، IV- stand	سرم را در شرایط استریل به آنژیوکت متصل نماید. وسایل	
۲		کار بر روی مولاژ	نشان دادن نحوه انجام کار	آنژیوکت، ست سرم، سرم نمکی ۵۰۰cc	مصرف شده را به درستی معدوم نماید.	
۳		معدوم کردن وسایل	نشان دادن نحوه انجام کار	ظرف مخصوص سر سوزن		

مثال ۱- مراحل عملیاتی لوله گذاری تراشه از طریق دهان:

- ۱- بررسی پرونده بیمار
- ۲- جمع کردن تجهیزات
- ۳- مشخص کردن بیمار
- ۴- توضیح عملیات برای بیمار (در صورت که هوشیار باشد)
- ۵- آماده کردن وسایل
- ۶- انجام عملیات

مثال - مراحل آموزش مهارت ارتباط با بیمار

هدف: پس از تکمیل این دوره دانشجویان باید قادر باشند یک مصاحبه ابتدایی با بیمار را با استفاده از مهارت‌های مناسب برقراری ارتباط انجام دهند تا داده های مناسب را جمع آوری کنند.

عنوان	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	زمان	شرایط	منابع
مهارت‌های اصلی برقراری ارتباط	<ul style="list-style-type: none"> - هماهنگ کننده، سخنرانی را در مورد مهارت‌های برقراری ارتباط، انجام می دهد. - هماهنگ کننده، مصاحبه ای را که برقراری ارتباط در آن بسیار ضعیف است، توسط فیلم ویدئو نشان می دهد. - هماهنگ کننده بحث گروهی پیرامون نوار مشاهده شده را هدایت می کند. 	<ul style="list-style-type: none"> - دانشجویان، یادداشت بر می دارند. - دانشجویان از مهارت‌های برقراری ارتباط نمایش داده شده یادداشت بر می دارند. - در مورد مشاهدات خود از فیلم، بحث می کنند. 	یک ساعت	کلاس بزرگ	تخته سیاه جزوه ای از منابع مطالعاتی منتخب دستگاه ویدئو فیلم مصاحبه -تخته سیاه
			نیمساعت	کلاس بزرگ	
		جلسه دوم			
مهارت گرفتن تاریخچه	<ul style="list-style-type: none"> هماهنگ کننده، در مورد مهارت‌های گرفتن تاریخچه از مریض صحبت می کند. هماهنگ کننده، نوار ویدیویی را که مهارت ضعیف در گرفتن تاریخچه را نشان میدهد به نمایش می گذارد. 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجویان یادداشت بر می دارند دانشجویان از روش گرفتن تاریخچه یادداشت بر می دارند 	یکساعت نیمساعت	کلاس بزرگ کلاس بزرگ	تخته سیاه جزوه ای از منابع مطالعاتی منتخب دستگاه ویدئو فیلم مصاحبه

			جلسه سوم		هدایت کردن مصاحبه شبیه سازی شده
-	۵ اطاق سمینار	یکساعت	- یک دانشجوی، با دانشجوی دیگر برای ده دقیقه، مصاحبه می کند. بعد نقش را با هم عوض می کنند. استاد بین سه گروه دو نفری، چرخش می کند. - دانشجویان احساسات و مشکلاتی را که در هنگام تجربه بازی داشتند مطرح می کنند.	- ۵ استاده هر کدام در گروههای کوچک ۶ نفری نقشی را بازی می کنند و در بین ۳ گروه دو نفری دانشجویان چرخش دارند. - هر کدام از ۵ استاد، بحث گروهی را پیرامون عقیده دانشجویان پیرامون بازی نقش بر می انگیزند و واکنش آنها را ثبت مینمایند.	
	۵ اطاق سمینار	یکساعت	جلسه چهارم		
بیماران	بیمارستان و مراکز مراقبتی سیار	دو ساعت	نیمی از افراد کلسا به بیمارستان می روند. هر دانشجوی برای یکساعت با بیک بیمار مصاحبه می کند و ساعت بعد، بقیه کلاس به مراکز بسیار می روند و همین کار انجام می دهند	استاد برای دانشجویان، تعداد بیمار را جهت مصاحبه در نظر می گیرد.	مصاحبه با بیمار در بیمارستان و مراکز مراقبتی سیار
			جلسه پنجم		
بیماران	بیمارستان و مراکز مراقبتی سیار	دو ساعت	چارچوب مشابه جلسه چهارم است افرادی که در بیمارستان تمرین کرده اند به مرکز سیار می روند و افراد آن مرکز به بیمارستان می آیند.	استاد برای دانشجویان بیمارانی را تعیین می کند	مصاحبه با بیمار در بیمارستان مراکز مراقبتی سیار
			جلسه ششم		
تخته سیاه	۵ اطاق سمینار	دو ساعت	مشکلات و احساسات خود را در مراکز آموزشی درمانی و مناسب مواد درسی مطالعه شده را بحث می کنند.	۵ استاد بحثهای گروه کوچک را در مورد تجزیه به دانشجویان هدایت می کنند. این اساتید بحث در مورد مواد درسی در جلسه اول را که بعنوان تکلیف برای مطالعه داده شده تسهیل می نمایند.	واکنش نسبت به مصاحبه نهایی با بیمار

			جلسه هفتم		
بیماران	۵ اطاق سمینار	نیمساعت نیمساعت نیمساعت نیمساعت	در مرحله اول دانشجوی مصاحبه نهایی را در برابر افراد کلاس انجام میدهد. فعالیت او در گروه مورد بحث قرار می گیرد. در مرحله دوم دانشجوی دیگر در برابر افراد کلاس مصاحبه می کند. گروه در مورد فعالیت دانشجوی بحث می کنند	استاد و بیمار برای مصاحبه برای گروههای کوچک فراهم می کند. فعالیت دانشجویان برای مصاحبه را ارزیابی می کند.	هدایت مصاحبه نهایی با بیمار
			جلسه هشتم		
بیماران	۵ اطاق سمینار	دو ساعت	نفر سوم و چهارم هر گروه مصاحبه نهایی را انجام می دهند.	چارچوب مشابه جلسه هفتم است	هدایت مصاحبه نهایی با بیمار
			جلسه نهم		
بیماران	۵ اطاق سمینار	دو ساعت	نفر پنجم و ششم از هر گروه مصاحبه های نهایی را هدایت می کنند.	چارچوب مشابه جلسه هفتم است	هدایت مصاحبه نهایی با بیمار
			جلسه دهم		
اسلاید و جزوه بیماران	کلاس بزرگ کلاس بزرگ	یکساعت یکساعت	دانشجویان یادداشت بر می دارند کسانی که در مصاحبه نهایی اول مردود شده اند فرصتی دارند که بار دیگر امتحان شوند.	هماهنگ کننده، نکاتی را در مورد یک مصاحبه خوب گوشزد می کند - اساتید بیمارانی برای دانشجویان در نظر می گیرند مصاحبه های نهایی را ارزیابی می کنند	نکاتی در مورد مصاحبه خود با بیمار (تصحیح مصاحبه های نهایی)

نمونه طرح درس در آموزش درمانگاهی
چهار چوب نمونه تهیه طرح درس و آموزش درمانگاهی
(فرم نمونه)

بخش .....

طرح درس ..... (عنوان)

شماره درس ..... ترم (مقطع تحصیلی) ..... گروه هدف

.....

طول دوره ..... تعداد واحد ..... هماهنگ کننده .....

.....

مقدمه و توجیه:

۱- هدف های اختصاصی:

۲- خط مشی های آموزشی:

۲-۱ روش آموزش

۲-۲ طرح اجرایی (شامل فعالیت ها و اشخاص)

۲-۳ زمان بندی برنامه

۳- راهنمای مطالعاتی دانشجو

۴- راهنمای مربی

۵- منابع (کتابخانه- اعضاء مواد کمک آموزشی ...)

۶- ارزشیابی

۷-۱ ارزشیابی دوره

۷-۲ ارزشیابی دانشجو:

- شفاهی

- کتبی

مثال طرح درس آموزش درمانگاهی
عنوان: طرح درس آموزش درمانگاهی تب مالت
بخش های کودکان، پزشکی اجتماعی، داخلی

شماره درس ..... مقطع تحصیلی: کارورزی
 طول دوه: ۳ ساعت (یک درمانگاه صبح)
 هماهنگ کننده: .....

۱- مقدمه و توجیه:

بیماری تب مالت یکی از بیماریهای عفونی شایع و بومی در مناطق مختلف ایران است. بنابراین پزشکان عمومی بایستی اطلاعات و مهارت کافی در زمینه تشخیص، درمان، پیگیری و اقدامات پیشگیری در جامعه را داشته باشند. دانشجویان پزشکی در مرحله کارورزی و قبل از ورود به جامعه بایستی آموزش در زمینه های فوق را کسب نمایند و از آنجا که اکثریت قریب به اتفاق بیمارانی که به پزشکان عمومی مراجعه می نمایند خدمات خود را در درمانگاهها بصورت سرپایی دریافت می کنند. این آموزش نیز بایستی هماهنگ و در جهت مسئولیت ووظیفه این پزشکان و در محیطی مشابه با محیط کار آینده ایشان باشد.

(پیش نیاز دوره: گذراندن دوره تئوری مقدمات پزشکی، بیماریهای عفونی و اپیدمیولوژی بیماریها)

۲- هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روشهای تشخیص، درمان، پیشگیری و پیگیری تب مالت به منظور کاهش ابتلا، و معلولیت و خسارت اقتصادی ناشی از آن در جامعه.

۳- هدفهای اختصاصی

در پایان این برنامه آموزشی، دانشجو قادر باشد:

۱. نکات مهم در تاریخچه بیماری و اپیدمیولوژی (عوامل موثر در شیوع بیماری، عامل بیماریزا و راههای انتقال بیماری) را توضیح دهد.
۲. علائم بالینی شایع و احتمالی بیماری را با توجه به فراوانی نسبی آنها بیان نماید.
۳. عضوهای درگیر را به ترتیب با نوع ضایعه و فراوانی آن مشخص و شرح دهد.
۴. تشخیصهای افتراقی مناسب را هنگام برخورد با بیماران مظنون با توجه به علائم بیان دارد.

۵. معاینه بیمار را با توجه به ارگانها و قسمت‌های درگیر (تب، غدد لنفاوی، طحال، کبد، مفاصل ...) به صورت سیستماتیک انجام دهد.
۶. از یافته های بالینی آنچه را که با تب مالت مرتبط می باشد، توضیح دهد.
۷. آزمایشهای لازم و مناسب را در خواست نماید.
۸. نتایج آزمایشها را تحلیل و تفسیر نماید.
۹. برای یک بیمار با تشخیص تب مالت در حالتهای مختلف (کودکان، زنان باردار، سایر افراد) نسخه مناسب را بنویسد.
۱۰. آموزش مناسب در مورد علل بوجود آمدن بیماری و استفاده صحیح و مدت زمان لازم دارو بیان نماید.
۱۱. اصول پیگیری بیماران مبتلا را شرح دهد.
۱۲. موارد خاص و نیازمند ارجاع به سطوح بالاتر تخصصی را بیان کند.
۱۳. سطوح ارجاع بالینی را از نظر درمانهای تخصصی تر در صورت لزوم به بیمار را اعلام نماید.
۱۴. مراجع قانونی گزارش بیماران را در شهر و روستا بیان دارد.
۱۵. اپیدمیولوژی بیماری را در محل ابتلاء بیماری و منطقه شرح دهد.
۱۶. روشهای مناسب کنترل بیماری را شرح دهد.
۱۷. ارگانها و سازمانهایی که در رابطه با کنترل تب مالت نقش دارند با شرح وظایف بیان دارد.
۱۸. چگونگی ارتباط با این سازمانها را بیان دارد
۱۹. با تشخیص یک مورد بیمار مبتلا به تب مالت، برنامه اجرایی بررسی و کنترل در محل زندگی بیمار را با توجه به مسائل ذیل بنویسد:
 - سطح آگاهی مردم
 - روشهای تهیه مواد غذایی لبنی و گوشتی
 - روشهای پیشگیری معمول در منطقه (واکسیناسیون دامها)

۴- خط مشی های آموزشی:

- ۴-۱- نوع آموزش مبتنی بر محوریت دانشجو از طریق شرکت فعال در تشخیص، برنامه درمانی و طرح پیگیری بیماران در محیط درمانگاه و تحت نظر مربی است.
- ۴-۲- روش آموزش از طریق مطالعه و خودآموزی قبل از درمانگاه، توجیه توسط استاد و مرور بر بیماری و جنبه های درمانی و پیشگیری آن با بحث در گروه کوچک، انجام اقدامات تشخیصی، درمانی و طرح پیگیری با کمک مربی و با حضور بیمار است.

۳-۴- طرح اجرایی: مطالعه فردی توسط دانشجو قبل از شرکت در درمانگاه، سخنرانی کوتاه و مروری توسط استاد، ویزیت بیماران تحت نظر با کمک استاد و ارائه تشخیص، برنامه درمانی و پیگیری ارزیابی برنامه طی نیمساعت پایانی درمانگاه (با توجه به شرایط بیماران بایستی از قبل برای درمانگاه مشخص شده باشند).

۴-۴- زمان بندی (مطابق طرح اجرایی):

مروری بر بیماری تب مالت توسط استاد	۲۰ دقیقه
سؤال و جواب	۱۰ دقیقه
ویزیت بیماران	۲ ساعت
بحث و ارزیابی نهایی	۳۰ دقیقه
جمع	۳ ساعت

۵- راهنمای مطالعاتی دانشجو:

دانشجوی گرامی: با توجه به اهمیت بیماری تب مالت در کشور ایران لازم است که با جنبه های مختلف بیماری آشنا شوید. بدین منظور کسب مهارت در تشخیص، درمان و پیگیری یک جلسه درمانگاه آموزشی اختصاصی ترتیب داده شده است. شما لازم است قبل از شرکت در درمانگاه مطالب مربوط به بیماری را در قسمت بیماریهای داخلی، اطفال، عفونی و اپیدمیولوژی بیماریها مطالعه نمایید. شرکت فعال در بحث و ویزیت بیماران به آموزش موثرتر کمک خواهد نمود. در پایان درمانگاه مجدداً بحث گروهی خواهید داشت و این آموزش مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

۶- راهنمای استاد:

- استاد گرامی: برای موفقیت بیشتر در آموزش مورد نظر رعایت نکات زیر مفید خواهد بود:
- اطمینان از اینکه دانشجویان قبل از شروع کار متون لازم را مطالعه و مرور کرده اند.
  - مشارکت دادن دانشجویان در بحث
  - آماده سازی درمانگاه و اطمینان بر اینکه حداقل ۵ بیمار مورد نظر در سنین مختلف و با حالتهای متفاوت به درمانگاه مراجعه خواهد کرد.
  - اداره بحث پایانی و اطمینان بر نیل به هدفهای اختصاصی گفته شده
  - ارزشیابی هم بصورت ارزیابی کلی دانشجویان هنگام بحث و برخورد با بیماران و هم به صورت شفاهی و چند سؤال کوتاه کتبی در پایان درمانگاه خواهد بود.
  - لطفاً نمره ارزشیابی دانشجویان را به هماهنگ کننده دوره تحویل فرمایید.

۷- منابع:

- اساتید بخشهای داخلی - کودکان - عفونی - پزشک اجتماعی
- کتب و متون درسی مربوطه
- برنامه های کشوری کنترل تب مالت
- درمانگاه بیماریهای عفونی با تعداد کافی بیمار-فضای کافی و مناسب
- وجود لوازم کمک آموزشی در دسترس، در نزدیک محل ویزیت بیمار (اطاق مجاور)

۸- ارزشیابی:

- ارزشیابی دوره با استفاده از نظرات اساتید و دانشجویان
- ارزشیابی دانشجو بصورتهای زیر
- الف:- در هنگام آموزش بر اساس مشاهده استاد از میزان مشارکت دانشجو در بحثها و ویزیت بیمار
- ب:- در پایان درمانگاه با ارزیابی شفاهی و کتبی
- ج:- در پایان دوره با استفاده از امتحان چند جوابی

خلاصه کلی تدوین طرح درس

برای تدوین طرح درس اقدامات زیر را انجام دهید.

- ۱- درس را تحلیل کنید: مقصود از تحلیل درس، ضرورت تدریس موضوع انتخاب شده می باشد.
- بهمین جهت لازم است از خود پرسید:
- * آیا دلیلی برای یادگیری آنچه که مورد نظر است وجود دارد؟
- * آیا فراگیرنده آن چیزی را باید بیاموزد نمی داند؟
- * آیا فراگیرنده آمادگی لازم برای فراگیری درس جدید را دارد؟

بعد از اینکه پاسخ سوالهای مطرح شده را مثبت یافتید گام بعدی برای طراحی را انجام دهید.

- ۲- همه پیش نیازهای اساسی برای آموزش درس جدید را شناسایی کنید.
- ۳- هدفهای درس را تدوین کنید. توجه داشته باشید مجموعه تدوین شده رفتارهای ویژه عینی هدف کلی را تامین نماید.
- ۴- رفتارهای ویژه عینی را تحلیل نمائید و مطمئن شوید که اجزاء لازم را که در نوشتن هدفها باید در نظر گرفت شود کاملا رعایت شده است. همچنین حیطه یادگیری را مشخص نمائید.

- ۵- استراتژیهای آموزشی و روشهای تدرسی خود را تعیین کنید. استراتژیها و روشهای آموزش معمولاً با توجه به تعداد فراگیرنده ها، موضوع درس و حیطه یادگیری انتخاب می شوند.
- ۶- محتوای آموزش را تعیین کنید، محتوای آموزش را بر اساس هدفهای تدوین شده تعیین نمایید.
- ۷- در مورد منابعی که لازم است دانشجو مطالعه کند تصمیم بگیرید. منابع شامل کتاب، مجله، فیلم و دست نوشته هائی است که به یادگیری دانشجو کمک میکند.
- ۸- رسانه آموزشی مورد نیاز را با توجه به امکانات موسسه آموزشی تعیین کنید.
- ۹- در مورد نقش مدرس تصمیم بگیرید. استراتژیهای انتخاب شده تا حدودی تعیین کننده نقش مدرس است چنانچه استراتژی مدرس-محوری استفاده می کنید، فعالیتهای خود را در کلاس درس مشخص کنید.
- در صورتیکه استراتژی شما دانشجو محوری است و شما نمی خواهید از مدرس به منزله رسانه اصلی ارائه آموزش استفاده کنید موارد زیر را در نظر داشته باشید.
- * بر فعالیتهای یادگیری دانشجو نظارت کنید.
- * برای حل مشکلات یادگیری که دانشجو در جریان انجام کار یا یادگیری ممکنست با آن روبرو شود از قبل فکر کنید.
- * درباره مهارتها و یا مسائلی که ممکنست دانشجو قادر نباشد به حد تسلط برساند فکر کنید و برای آموزش مجدد برنامه ریزی کنید.
- ۱۰- نقش دانشجو را در جریان یادگیری مشخص کنید.
- ۱۱- تکالیف یادگیری را برای دانشجو تعیین کنید. چنانچه لازم است تمرین یا تکلیفی توسط دانشجو انجام شود آن را تهیه کنید.
- ۱۲- در مورد شیوه ارزیابی دانشجو تصمیم بگیرید و سوالهای آزمون را طراحی کنید. توجه داشته باشید قبل از برگزاری آزمون سوالها را مرور کنید و مطمئن شوید که سوالهای طرح شده قادرند اهداف آموزشی شما را بسنجند.
- ۱۳- در مورد میزان وقتی که برای آموزش هر هدف آموزشی لازم دارید با توجه به کل وقت تصمیم بگیرید.
- ۱۴- موارد ذکر شده بالا را بصورت جدولی تهیه نمایید. انواع و اقسام جداول طرح درس پیشنهاد شده است یک نمونه از این جداول که قادر است کلیه موارد فوق را شامل شود در صفحه ..... مشاهده می کنید.